

Žrtve povojnega nasilja si zaslužijo spoštljiv in pieteten pokop

23.9.2026 - | gov.si

Na Ministrstvu za obrambo je danes potekala novinarska konferenca, na kateri so bile predstavljene dosedanje aktivnosti pri uresničevanju novele Zakona o prikritih vojnih grobiščih in pokopu žrtev.

Novela, ki jo je Državni zbor sprejel 26. maja 2026 in je začela veljati 4. junija 2026, je vzpostavila pravne podlage za sistematično identifikacijo žrtev z analizo DNK, ureditev primerov oseb brez vpisa smrti v matični register ter pietetni prenos in pokop neidentificiranih žrtev na pokopališču Žale v Ljubljani.

Aktivnosti ministrstva pri izvajanju novele je predstavila državna sekretarka na Ministrstvu za obrambo dr. Vida Čadonič Špelič. Na novinarski konferenci sta sodelovala tudi vršilec dolžnosti generalnega direktorja Direktorata za vojne veterane in vojaško dediščino Klemen Karlin ter vodja Sektorja za vojne grobove in grobišča Gregor Ivanušič.

Kot je poudarila državna sekretarka, je zdaj pripravljen celovit pravni okvir za identifikacijo in pokop žrtev iz prikritih grobišč na enem mestu z vso spoštljivostjo in pieteto. V skladu s časovnico sta bila pripravljena in sprejeta ključna podzakonska akta. **Pravilnik o ravnanju z biološkimi vzorci in profili DNK** določa namen identifikacije žrtev iz prikritih vojnih grobišč in je edinstven tudi v evropskem merilu. V skladu s tem pravilnikom bo Nacionalni forenzični laboratorij izvajal analize DNK, ki so ključne za identifikacijo žrtev in določitve sorodstvenih povezav. Podpisan je tudi **Pravilnik o pogojih za pietetni prenos in pokop posmrtnih ostankov**, ki določa vse strokovne in pravne pogoje za izvedbo spoštljivega pokopa.

Na Ministrstvu za obrambo ugotavljamo, da so zdaj izpeljane vse aktivnosti za začetek procesa pokopa. Skladno z zakonom je kot trajno pokopno mesto predvideno pokopališče Žale v Ljubljani. Izziv v tej fazi predstavlja sodelovanje z Mestno občino Ljubljana, s katero moramo skupaj poiskati natančno pokopno mesto znotraj pokopališča. Presenečeni smo bili nad informacijo, da je Mestna občina Ljubljana podala predlog za ustavno presojo zakona in njegovo začasno zadržanje. Na Ministrstvu za obrambo že pripravljamo ustrezen odgovor, je povedala državna sekretarka in poudarila, da ne vidi razlogov za zadržanje zakona ter s tem dolžnosti države do žrtev in njihovih svojcev, ki bodo končno dobili grob in mesto spomina.

Pravilnik določa pogoje, ki morajo biti izpolnjeni pred prenosom posmrtnih ostankov. Med drugim so potrebne odločba pristojnega ministra, urejena dokumentacija in ustrezna označitev posmrtnih ostankov, za izvedbo prenosa pa mora biti izbran ustrezno usposobljen izvajalec. Posebna pozornost je namenjena zagotavljanju sledljivosti posmrtnih ostankov skozi celoten postopek ter preprečevanju njihove zamenjave ali izgube. Način pokopa bo odvisen tudi od tega, ali je identiteta žrtev znana. Če identiteta žrtev ni znana, bodo posmrtni ostanki pokopani na skupnem pokopnem polju s primerno spominsko obeležitvijo.

Celoten proces je zahteven, saj zahteva dosledno upoštevanje zakonodaje s področja vojnih grobišč in civilnih pokopališč ter usklajeno sodelovanje vseh pristojnih deležnikov in društev, ki predstavljajo svojce žrtev, sta v svojih predstavitvah izpostavila vršilec dolžnosti generalnega direktorja

Direktorata za vojne veterane in vojaško dediščino ter vodja Sektorja za vojne grobove in grobišča.

Državna sekretarka je ob koncu poudarila, da »se na Ministrstvu za obrambo močno zavedamo svoje odgovornosti do izvajanja tega zakona in do žrtev, ki si zaslužijo spoštljiv ter pieteten pokop. S temi aktivnostmi bomo nadaljevali in prepričani smo, da se bo pokop tudi zgodil. Te žrtve si zaslužijo spoštovanje – to pomeni, da končno najdejo svoj grob in da njihovi svojci po vseh teh desetletjih vedo, kje lahko prižgejo svečo. To je globoko pietetno dejanje skladno z evropskimi in civilizacijskimi standardi in čas je, da ga naša država po 81 letih dostojno opravi ter to zgodbo spoštljivo in pietetno zapre.«

Video posnetek novinarske konference [si lahko ogledate na Youtube kanalu Ministrstva za obrambo](#).

<https://www.gov.si/novice/2026-09-23-zrtve-povojnega-nasilja-si-zasluzijo-spostljiv-in-pieteten-pokop>